

Övergripande utvecklingsplan för LTV fakultetens ämnesområden 2023-2026

BAKGRUND

Varför en ämnesområdesöversyn?

Anledningen till ämnesområdesöversynen grundar sig i att fakulteten behöver en ämnesstruktur och ämnesinriktning som gynnar verksamheten bäst möjligt och stärker förutsättningarna för alla fakultetens medarbetare. Statsanslagen minskar och fakulteten behöver använda anslagen klokt och effektivt för att säkerställa en framgångsrik och excellent forsknings- och undervisningskompetens av hög kvalitet. Dessutom förändras vår omvärld i allt snabbare takt, vilket innebär att fakulteten hela tiden måste säkerställa att verksamheten är rätt ämnesmässigt inriktad och strukturerad. Det är ingen självklar förutsättning att fakulteten formerade sina ämnesområden ämnesmässigt rätt för 15 år sedan, möjligen kan det vara så, men fakulteten behöver hela tiden utvärdera verksamheten, och i detta fall ämnesområdena. Det handlar även om att skapa en ökad flexibilitet, rörlighet och snabbföthet samt stabila starka forskarmiljöer där medarbetare kan känna en anställnings- och finansiell trygghet och stabilitet. Trygga anställnings och finansiella förutsättningar för både verksamhet och medarbetare kräver ständig utveckling. De ämnesmedel i förhållande till antalet ämnesområden vid fakulteten lämnar litet utrymme för satsningar och förflyttningar. Dessutom behöver fakulteten anpassa ämnesområdenas storlek och inriktning så de får en akademisk kraft och en finansiering som är hållbar även för nya och framtida satsningar och förflyttningar som krävs för en hållbar samhällsutveckling.

Fakultetsnämndsbeslutet

I december 2021 beslutade fakultetsnämnden (FN) att göra en ämnesområdesöversyn vid LTV-fakulteten ([SLU.ltv.2021.1.1.1-771](#)).

Det övergripande syftet med översynen är att säkerställa att inriktningen av fakultetens ämnesområden ligger i linje med fakultetens uppdrag och strategi för framtiden samt att långsiktiga goda förutsättningar skapas för genomförandet av verksamheten.

Målet med översynen är att ta fram en **övergripande utvecklingsplan** som kan skapa förutsättningar för fakultetens ämnesområden att säkerställa genomförandet av fakultetens uppdrag. Fakultetsnämnden ska bland annat genom beslut om ämnesområden balansera behovet av ämnesmässig bredd för att säkerställa utbildningarnas kompetensförsörjning och kunskapsbehov, samt sektorsuppdraget i form av expertkunskap. Samtidigt ska forskningen ges goda villkor för hög kvalitet och konkurrensförmåga om kompetens och externa medel. Vidare förväntas fakulteten bidra till SLU:s forskningsspets på internationell nivå inom några områden som en del i SLUs målsättning att vara internationellt erkänt universitet.

Enligt FN beslutet december 2021, framgår det att resultat och slutsatser från ämnesområdesöversynsprocessen ska sammanfattas i ett förslag till en övergripande utvecklingsplan samt att fakultetsnämnden involveras i denna projektdel. Utvecklingsplanen

ska utgöra underlag för kommande beslut om förändringar. Dessutom framgår det av FN-beslutet att beslut om förändringar av ämnesområden tidigast kan tas 2023 och bedöms vara möjliga att genomföra tidigast vid ingången 2024, detta för att säkerställa kvalitet i genomförandeprocesserna på institutionerna.

Arbetsprocessen för ämnesområdesöversynen

Processen för arbetet med ämnesområdesöversynen ska betraktas som en utvecklingsprocess, vilket innebär att processen inte har varit förutbestämd, utan involverat ett antal inkluderande aktiviteter som har genomförts under perioden 19 april 2022 till 5 maj 2023. Processen har letts av fakultetens dekan, med stöd av prodekan, fakultetsdirektör och forskningssekreterare. Dessutom har Markus Wikborg från GHAL (gruppen för hållbart ledarskap i akademi på SLU) och kommunikationsavdelningen stöttat fakultetsledningen i processarbetet. Under planeringen av och reflektionen kring processen har kontinuerliga diskussioner förts med universitetsledning, fakultetsnämnd och fakultetens prefekter. Personalorganisationerna har också löpande informerats av dekan.

Ämnesområdesöversynsprocessen har omfattat [fyra workshops](#) och skriftliga [nulägesanalyser](#) utarbetat av ämnesområdena samt institutionsledningarna. Till aktiviteterna har ämnesansvariga, prefekter, fakultetsnämnd, personalorganisationer, huvudskyddsombud, doktorand- och studentrepresentanter bjudits in. I utarbetandet av nulägesanalyserna uppmanades deltagande från ämnesområdes medarbetare. En [hemsida för ämnesområdesöversynen](#) upprättades för kommunikationsspridning där fakultetens medarbetare har kunnat följa med i [processen samt ta del av diverse underlag och presentationer](#). Därutöver har dekan informerats om processen i fakultetens nyhetsbrev och uppmanat prefekter och ämnesansvariga att löpande informera respektive verksamhet.

Fakultetsnämndens arbetsinternat

Den 13-14 juni 2023 hade fakultetsnämnden ett arbetsinternat med syftet att diskutera "vad FN kunde besluta om utifrån processunderlaget i ämnesområdesöversynen", "hur FN ville fortsätta med processresultaten och eventuell vidare process" samt "hur FN ville utarbeta en övergripande utvecklingsplan för ämnesområdena vid fakulteten (enligt FN-beslutet december 2021) samt att besluta om en reviderad och utökad tidsplan (genomförandefas under perioden 2024-2026).

Informations- och dialogmöte för fakultetens medarbetare

Fakultetens medarbetare bjöds även in till ett två-timmars informations- och dialogmöte om status i ämnesområdesöversynen och den föreslagna utvecklingsplanen för fakultetens ämnesområden 2023-2026. Informationsmöte hölls måndag den 25 september 2023 för institutionerna växtförädling, växtskyddsbiologi, och biosystem och teknologi, samt fredag den 29 september 2023 för institutionerna stad och land, människa och samhälle, samt landskapsarkitektur, planering och förvaltning. Vi båda tillfällen fanns möjlighet till fysiskt och digitalt deltagande och vid varje informationsmöte fanns runt 50-60 deltagare. Presentationen skickades på svenska och engelska till institutionernas prefekter och ställföreträdande prefekter med uppmaning att skicka presentationen till samtliga medarbetare. Presentationen kommer även att finnas upplagd på hemsidan för ämnesområdesöversynen.

FÖRSLAG TILL UTVECKLINGSPLAN

Den övergripande utvecklingsplanen för fakultetens ämnesområden ska vara styrande såväl som processororienterad. Utvecklingsplanen bör innehålla mål på olika tidshorisonter (kort (2 år), mellan (5 år) och långsiktigt (10 år)) för utvecklingen och finansiering av fakultetens ämnesområden utifrån processunderlaget från ämnesområdesöversynen och diskussionerna från fakultetsnämndens arbetsinternat. Utvecklingsplanen gällande fakultetens ämnesområden ska omfatta principer och ramar för: hur vi definiera och formerar ämnesområden och deras syfte, roll och funktion inkl. kritisk massa för ett ämnesområde; roll, uppdrag och ansvar för ämnesansvariga; storlek och fördelning av ämnesmedel utifrån strategier och uppdrag; benämning och beskrivning av ämnesområden; processer på fakultets- och institutionsnivå för regelbunden utvärdering och utveckling av ämnesområden samt en reviderad tidplan för implementering under 2024-2026.

Processer på institutionsnivå kommer att innefatta att institutionerna av FN i mars 2024 kommer att få i uppdrag att, i inkluderande processer med stöd av professionell processledning, arbeta vidare utifrån de förslag som skickats till FN. Detta utifrån principerna beslutade av FN och utifrån dialog med fakultetsledningen. Vissa förslag förväntas möjligen kunna beslutas inför anslagsfördelningen 2024, medan andra förslag från institutionerna först kan beslutas inför 2025 eller 2026. Detta då institutionerna behöver olika tid att komma fram till formering av och inriktning för ämnesområden.

En kommunikationsplan kommer att upprättas och dialog kommer löpande under processen enligt den övergripande utvecklingsplanen att föras med fakultetens prefekter, ämnesansvariga, fakultetsnämnden, universitetsledningen samt personalorganisationerna och huvudskyddsombud.

Baserat på underlaget som framkommit i ämnesområdesöversynsprocessen samt fakultetsnämndens arbetsinternat har **fakultetsnämnden** i utarbetningen av den övergripande utvecklingsplanen för fakultetens ämnesområden **beslutat om följande processer och utgångspunkter:**

1. Fakulteten startar en kulturreisa där utvecklings- och förändringsarbete ska vara en naturlig och återkommande process med utvärdering och benchmarking av ämnesområden och ämnesansvariga för att säkerställa hög kvalitet och relevans.
2. Nuvarande processunderlag från ämnesområdesöversynen behöver bearbetas ytterligare ute i verksamheterna innan beslut kan tas, vilket innebär att vidare processteg behöver initieras.
3. De vidare processteg omfattar:
 - 3.1.) Fyra arbetsgrupper (bestående av ledamöter i fakultetsnämnden) kommer att utses för att bereda underlag inför fakultetsnämndsbeslut februari 2024 gällande följande:
 - 3.1.1.) Principer* för definition av ämnesområde (inkl. uppgift, roll, funktion och ansvar), benämning och beskrivning av ämnesområde, minimum storlek för ett ämnesområde bör vara 15-20 personer bestående av tillräcklig fördelning mellan olika tjänstekategorier (professorer, lektorer, biträdande lektorer, forskare, adjunkter,

postdoc, doktorander etc) för att säkra starka och hållbara miljöer, samt principer för uppföljning, utvärdering och omprövning av ämnesområden.

Arbetsperiod för arbetsgrupp A är 231004-240228.

Beslut i fakultetsnämnden februari 2024.

Implementeras inför anslagsfördelningen 2025.

3.1.2.) Principer* för beskrivning av ämnesansvarigas uppgift, roll, funktion och ansvar samt principer för uppföljning, utvärdering och omprövning av ämnesansvariga.

Arbetsperiod för arbetsgrupp B är 231004-240228.

Beslut i FN februari 2024.

Implementeras inför anslagsfördelningen 2025.

3.1.3.) Principer* för tilldelning av ämnesmedel samt beloppsstorlek per ämnesområde. En utredning av kriterier och faktorer för ämnesmedelstildelning och beloppsstorlek initieras.

Arbetsperiod för arbetsgrupp C är 231004-240228.

Beslut i FN februari 2024.

Implementeras inför anslagsfördelningen 2025.

3.1.4.) Principer* för fakultetsfinansierade strategiska satsningar samt identifiering av vilka incitament/satsningar (mötesarenor, tematiska satsningar utifrån samhällsutmaningar, workshop etc.) som behöver initieras för att uppnå tvärvetenskapliga, dynamiska och rörliga forskargrupper och mindre gränser mellan ämnesgrupper och institutioner.

Arbetsperiod för arbetsgrupp D är 240101-240601.

Beslut i FN juni alternativ september 2024.

Implementeras inför anslagsfördelningen 2025.

**I utarbetningen av principer för ämnesområden (1), ämnesansvariga (2), ämnesmedel (3) samt fakultetsfinansierade strategiska satsningar (4) ska hänsyn tas till SLUs och LTV fakultetens styrande dokument.*

3.2.) institutionerna vidarebearbetar deras förslag i nulägesanalyserna utifrån de principer och uppdrag som fakultetsnämnden beslutar om i februari 2024.

Institutionernas vidare arbete med utveckling och förändring av ämnesområdena ska ske i inkluderande processer där fakulteten medfinansierar professionell processledning.

Tidplan för institutionernas arbete:

- Start mars 2024 (om institutionerna önskar, kan arbetet påbörjas parallellt med arbetet i fakultetsnämndens arbetsgrupper, men fakultetsnämnden rekommendera att invänta ram- och principbeslut från fakultetsnämnden beslut i februari 2024. Dock kommer ämnesområdet tillämpad statistik inte att erhålla ämnesmedel from 240101, men kommer att resurs sättas i anslagsfördelningen för 2024).
- Underlag från institutionerna gällande utveckling och förändring av ämnesområdena lämnas till fakultetsnämnden september 2024 eller september 2025 (institutionerna kan behöva mera tid för att genomföra och förankra processen i verksamheterna),
- Implementering av förändringar gällande ämnesområden och ämnesmedelstildelning januari 2025 eller januari 2026. Detta då institutionerna kan behöva olika tid för att

genomföra implementeringen i verksamheterna (dock implementeras upphör av ett ämnesområde redan januari 2024).

3.3.) incitament för att öka dynamisk samarbetsrörlighet över ämnes- och institutionsgränser initieras från fakulteten (strategiska satsningar, mötesarenor, workshops för identifiering av samhällsutmaningar och teman att adressera).

3.4.) fortsatta processer utifrån förändringsönsknings (såsom löpande uppföljning, utvärdering och omprövning av ämnesområden och ämnesansvariga).

4. Beslut om ämnesområden (efter dialog med rektor), ämnesområdesbenämningar (efter dialog med rektor), ämnesområdesbeskrivningar, ämnesansvariga och fördelning av ämnesmedel beslutas av fakultetsnämnden inför anslagsfördelningen 2024/2025/2026.
5. Fakultetsnämnden ger dekanerna i uppdrag att utarbeta instruktioner för arbetsgruppernas arbete med att ta fram beslutsunderlag för principerna under punkterna 3.1.1.; 3.1.2.; 3.1.3. samt 3.1.4.

TIDPLAN för arbetet med LTV fakultetens ämnesområden 2024-2026

Oktober 2023	FN-beslut om övergripande utvecklingsplan LTV fakultetens ämnesområden 2023-2026
Hösten 2023	Fakultetsnämndens arbetsgrupper (A, B och C) bereder underlag gällande principer för ämnesområden, ämnesansvariga och ämnesmedel
Februari 2024	Fakultetsnämnden beslutar om principer för ämnesområden, ämnesansvariga och ämnesmedel baserat på arbetsgruppernas underlag samt beslutar om uppdrag och instruktioner till institutionernas vidare arbete med ämnesområdena.
Mars 2024	Institutionerna vidarebearbetar deras förslag i nulägesanalyserna utifrån de principer och uppdrag som fakultetsnämnden beslutat i februari 2024. Risk och konsekvensanalyser ska genomföras på institutionsnivå.
Våren 2024	Fakultetsnämndens arbetsgrupp (D) bereder underlag gällande principer för strategiska incitament
Juni 2024	Fakultetsnämnden beslutar om principer för strategiska incitament baserat på arbetsgruppernas underlag
September 2024	Underlag från institutionerna gällande utveckling och förändring av ämnesområdena lämnas till fakultetsnämnden
November 2024	Fakultetsnämnden beslutar om fakultetens ämnesområden, benämning av ämnesområden, beskrivning av ämnesområden, utseende av ämnesansvariga, tilldelning av ämnesmedel och ämnesmedelsstorlek inför anslagsfördelningen 2025 samt fakultetsfinansierade strategiska incitament
Januari 2025	Implementering av ämnesområdena, ämnesansvariga och ämnesmedel för de institutioner som är klara med processen 2024
September 2025	Underlag från institutionerna gällande utveckling och förändring av ämnesområdena lämnas till fakultetsnämnden
November 2025	Fakultetsnämnden beslutar om fakultetens ämnesområden, benämning av ämnesområden, beskrivning av ämnesområden, utseende av ämnesansvariga, tilldelning av ämnesmedel och ämnesmedelsstorlek inför anslagsfördelningen 2025 samt fakultetsfinansierade strategiska incitament
Januari 2026	Implementering av ämnesområdena, ämnesansvariga och ämnesmedel för de institutioner som är klara med processen 2025
Våren 2026	Uppföljning och utvärdering av implementerade ämnesområden och ämnesansvariga 2025
Våren 2027	Uppföljning och utvärdering av implementerade ämnesområden och ämnesansvariga 2026

